

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/5/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5422201303
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2023:5422201303.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín sudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: C. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, maloleté dieťa v konaní zastúpené opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, dieťa rodičov - matka: T. N., rod. N., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom K. XXX, matka právne zastúpená: Advokátska kancelária SLAMKA & Partners s.r.o. so sídlom Dolný Kubín, Radlinského 1735/29, IČO: 50 120 000 a otec: U. B., nar. XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom C. L., t.č. C. L., U. XXX/X, v konaní o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Súd s ch v a ľ u j e dohodu rodičov o zmene vyživovacej povinnosti na maloleté dieťa uzavretú dňa 22.02.2023 v tomto znení:

II. Otec U. B. sa z a v ä z u j e platiť na výživu maloletej C. B., nar. XX.XX.XXXX sumu 180,- EUR mesačne, vždy do každého 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletej, počnúc dňom 22.02.2023.

III. Tým sa m e n í rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č.k. 9P/107/2013 - 25, zo dňa 05.03.2014, v časti o úprave výživného.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1/ Návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 13.10.2022 matka, prostredníctvom jej právneho zástupcu, žiadala, aby súd zaviazal otca U. B. prispievať na výživu maloletej C. B. v sume 250,- EUR mesačne.

2/ Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš 9P/107/2013-25 zo dňa 05.03.2014, súd upravil rodičovské práva a povinnosti voči maloletej dcére tak, že schválil rodičovskú dohodu ktorou sa otec zaviazal prispievať na výživu maloletej dcéry sumou 90,- EUR mesačne, čím bol zároveň zmenený rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 08.09.2011, sp. zn. 4P/183/2011-19. Od poslednej úpravy výživného voči maloletej dcére sa výrazne zmenili pomery ako na strane matky, tak na strane maloletej dcéry, ktorá v čase rozhodovania mala len 7 rokov. Od tejto doby došlo k rapídному nárastu nákladov na jej základné životné potreby. V súčasnosti má maloletá dcéra 16 rokov, pričom od tohto školského roka nastúpila na štúdium na Strednú zdravotnícku školu, C. L., v učebnom odbore zubný asistent 5358M00. V súvislosti s výraznou zmenou pomerov na strane maloletej dcéry došlo k rapídному nárastu výdavkov na nevyhnutné životné potreby ako aj iných výdavkov, ktoré musí matka v rámci osobnej starostlivosti o maloletú dcéru hradiť. Jedná sa predovšetkým o náklady spojené s nástupom na strednú školu a to najmä: internát 35,- EUR, strava na internáte 110,- EUR, cestovné 15,- EUR, mobil 20,- EUR, internet 10,- EUR a stužková 10,- EUR, čo spolu predstavuje 190,- EUR. Na začiatku školského roka musela matka uhradiť tieto výdavky: ZRPŠ 25,-EUR, kniha angličtina 30,- EUR, zošity 30,- EUR a triedny fond 10,- EUR, čo spolu predstavuje 95,- EUR. Okrem uvedených

výdavkov vynakladaných v súvislosti so štúdiom maloletej dcéry, má matka ďalšie pravidelné mesačné náklady a to najmä: strava v domácnosti 100,- EUR, šporenie 20,- EUR, vreckové 80,- EUR, drogéria 20,- EUR a oblečenie 50,- EUR, čo predstavuje spolu 270,- EUR. Vzhľadom na uvedené sa javí ako nevyhnutné zmeniť rozhodnutie Okresného súdu Liptovský Mikuláš na základe ktorého je otec povinný prispievať na výživu maloletej dcéry sumu 90,- EUR mesačne. Je tomu tak aj vzhľadom na súčasný nárast cien všetkých základných surovín. Na strane matky došlo taktiež k výraznej zmene pomerov, kedy od posledného rozhodovania o úprave práv a povinnosti rodičov k maloletej dcére matka uzatvorila manželstvo z ktorého sa jej narodilo ďalšie maloleté dieťa voči ktorému má matka vyživovaciu povinnosť a z jej súčasného príjmu objektívne nedokáže zabezpečiť nevyhnutnú starostlivosť a hlavne právo na štúdium a radostný život. Matka poberala v čase podania návrhu dávku v nezamestnanosti. Výživné dieťaťa zahŕňa sumu potrebnú na výživu vo vlastnom zmysle slova, sumu na uspokojovanie hmotných potrieb, akými sú šatstvo, obuv, hygienické pomôcky, prostriedky dôležité pre úspešný vývin dieťaťa, na rozširovanie a prehľbovanie jeho vzdelania, rozvoj záujmov, záľub, úhradu kultúrnych, športových a rekreačných potrieb. Má zato, že potreby detí útleho veku sú porovnateľne nižšie ako potreby detí navštevujúceho školské zariadenia, či už základnú, strednú alebo vysokú školu, preto výživné, ktoré bolo pôvodne stanovené vo výške 90,-EUR zo strany otca, je v súčasnej dobe nepostačujúce na uspokojovanie zvýšených a odôvodnených potrieb maloletej dcéry.

3/ Uznesením zo dňa 23.01.2023 pod č.k. 8P/5/2023-41 súd ustanovil za opatrovníka maloletej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín.

4/ Súd vo veci dňa 22.02.2022 vykonal informatívne stretnutie rodičov, na ktorom bola prítomná matka, otec a kolízny opatrovník. Na predmetnom stretnutí rodičia uzavreli rodičovskú dohodu o zvýšení výživného na mal. C. v znení uvedenom vo výrokovvej časti rozsudku. Matka na informatívnom stretnutí súhlasila so zvýšením výživného nie od podania návrhu ale od uzavretia rodičovskej dohody, t.j. od 22.02.2023.

5/ Súd konal a rozhodol na pojednávaní dňa 23.02.2023 v neprítomnosti rodičov, ktorí svoju neúčast ospravedlnili (otec na informatívnom stretnutí rodičov a matka bola ospravedlnená jej právnym zástupcom). Opatrovník a právny zástupca matky na pojednávaní súhlasili s výškou výživného upravenou v rodičovskej dohode, ktorú žiadali súdom schváliť.

6/ Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa so Záznamom z prvého informatívneho stretnutia rodičov dňa 22.02.2023, s uzavretou rodičovskou dohodou zo dňa 22.02.2023, s rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/107/2013-52 zo dňa 05.03.2014, s rodným listom maloletej C., s rozhodnutím o prijatí maloletej na strednú školu, so sobášnym listom matky, s rozhodnutím zo Sociálnej poisťovne, s potvrdeniami zamestnávateľov rodičov s rozpisom ich príjmov a s ďalšími dokladmi založenými v spise.

7/ Vykonaným dokazovaním bol zistený nasledovný skutkový a právny stav:

Posledne bolo výživné na mal. C. upravené rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/107/2013-52 zo dňa 05.03.2014, ktorým súd schválil rodičovskú dohodu. Tou sa otec zaviazal prispievať na výživu mal. C. B. po 90,- EUR mesačne, počnúc od 01.03.2014. Z obsahu spisu vyplýva, že v tom čase bola matka zamestnaná na dohodu o pracovnej činnosti a za prvý celý odpracovaný mesiac zarobila 90,93 EUR. Žila s dcérou a priateľom v byte, za ktorý spoločne hradili 280,- EUR mesačne. Otec bol zamestnaný s priemerným čistým mesačným príjmom vo výške 596,58 EUR v spoločnosti Ikea Industry Slovakia s .r. o.. Mal ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť na mal. A. B., na ktorého platil 70,- EUR mesačne. Žil v byte v C. L., za ktorý platil mesačne nájomné a za energie 220,- EUR.

8/ V súčasnosti je maloletá žiačkou 1. ročníka Strednej zdravotníckej školy v C. L.. Okrem bežných výdavkov mesačné výdavky na mal. pozostávajú z mesačnej platby za internát 35,- EUR, cestovného do školy 15,- EUR, stravného spolu 110,- EUR, platby za internet 10,- EUR, platby na stužkovú 10,- EUR. Matka uzavrela manželstvo, z ktorého jej pribudla vyživovacia povinnosť k mal. T.V., nar. 16.03.2019. Matka sa zamestnala od 30.01.2023, t.j. zatiaľ mala len vyplatenú mzdu len za 2 dni v mesiaci v januári 2023 vo výške 70,03 EUR v čistom. Je poberateľkou prídavku na deti vo výške 120,- EUR mesačne, Otec má naďalej vyživovaciu povinnosť k už plnoletému A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorý pokračuje v štúdiu a to vo výške 70,- EUR mesačne. Otec je zamestnaný u rovnakého zamestnávateľa, ako v roku 2014 a za obdobie mesiacov 8-10/2022 a 1/2023 dosiahol priemerný čistý mesačný príjem 865,40,-EUR, v

mesiacoch 11, 12/2022 mal nižší príjem (nemocenské dávky, náhrada mzdy počas PN) v dôsledku jeho práceneschopnosti .

9/ Podľa § 26 ZoR, ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

10/ Podľa § 62 ods. 1 až 5 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11/ Podľa § 75 ods. 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12/ Podľa § 78 ods. 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

13/ § 78 ods. 1 ZoR umožňuje zmeniť výšku výživného, ak sa zmenia pomery, z ktorých sa vychádzalo v čase poslednej úpravy výšky výživného. Ak sa preukáže zmena pomerov na strane oprávneného alebo povinného, zákon umožňuje prelomenie prekážky res iudicata a následnú zmenu vyživovacej povinnosti (jej zvýšenie, zníženie alebo zrušenie). Podstatnou náležitosťou je tak zmena pomerov ku ktorej môže dôjsť na strane jedného účastníka, prípadne i na oboch stranách. Môže ísť o objektívne alebo subjektívne skutočnosti, najčastejšie o zmenu výšky príjmov, výdavkov, majetkových pomerov, či nárast výdavkov oprávneného dieťaťa v súvislosti so zmenou stupňa školskej dochádzky, zmenou zdravotného stavu, či výrazného nárastu bežných výdavkov z dôvodu vyššieho veku dieťaťa. Aby k vydaniu nového rozhodnutia došlo, je potrebné, aby išlo o zmenu pomerov závažnejšieho charakteru, nie je prípustné, aby boli právoplatné súdne rozhodnutia menené len pre nepodstatnú zmenu pomerov. Či je zmena pomerov podstatná sa zisťuje porovnaním pomerov, ktoré existovali v čase posledného rozhodnutia o výške pomerov s aktuálnymi pomermi a súd posudzuje či zmena pomerov tvrdená navrhovateľom skutočne nastala a dosahuje dostatočný stupeň intenzity.

14/ Rodičia v konaní uzavreli dohodu, ktorou sa otec od jej uzavretia, t.j. od 22.02.2023 zaviazal platiť na výživu mal. C. B. výživné vo výške 180,- EUR mesačne. Súd predmetnú dohodu rodičov za súhlasu právneho zástupcu matky a opatrovníka schválil, nakoľko nezistil jej rozpor so záujmami mal. dieťaťa. Zvýšenie výživného je dôvodné, nakoľko od poslednej súdnej úpravy výživného na mal. C. v roku 2014 vo výške 90,- EUR mesačne došlo k zmene pomerov predovšetkým na strane dieťaťa a to jednak v súvislosti s nárastom veku dieťaťa ale aj v súvislosti so štúdiom na strednej škole mimo bydliska. Vyživovacia povinnosť povinného rodiča je však limitovaná najmä výškou jeho príjmu, výškou jeho odôvodnených výdavkov a tiež počtom ďalších vyživovacích povinností. V danom prípade bolo rodičmi dohodnuté výživné vo výške 180,- Eur mesačne, ktoré súd považuje za primerané k pomerom na strane otca, vychádzajúc z výšky jeho čistého mesačného príjmu a zohľadniac tú skutočnosť, že naďalej má ešte vyživovaciu povinnosť k plnoletému synovi, ktorý pokračuje v štúdiu.

15/ Tým sa mení rozsudok Okresného súdu Liptovský Mikuláš č.k. 9P/107/2013-52 zo dňa 05.03.2014 v časti o výške výživného a o splatnosti výživného.

16/ O trovách konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 CSP, § 296 ods. 3 CSP a § 52 CMP tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na ich náhradu.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) - § 363 CSP.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

V prípade, že nebude dobrovoľne splnená povinnosť uložená týmto rozhodnutím, môže sa osoba oprávnená z rozhodnutia domáhať uspokojenia svojho nároku návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona - zákon č. 233/1995 Z. z. v znení neskorších zmien.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 CMP). Na výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je miestne príslušný súd, v obvode ktorého má maloletý bydlisko určené dohodou rodičov alebo iným zákonným spôsobom (§ 371 ods. 1 CMP). Podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).